

Június elején Ünnepi Könyvhét

Nem sikerült megújítani a rendezvényt

Kialakult a június 1-jétől 7-éig tartó Ünnepi Könyvhét megyei programja, amely az idén is a korábbi évek megszokott menetrendjét követi: író-olvasó találkozók, ankétok, irodalmi estek. A rendezvény szervezőjénél, a megyei könyvtár munkatársánál, Kovács Istvánnál érdeklődtünk:

— A program összeállításánál valóban a hagyományokhoz igyekeztünk igazodni, a perdöntőek azonban az anyagiak voltak. A rendező szerveknek az idén nem állt módjukban új formában és megváltozott tartalommal jelentkezni. Megemlítenék még egy általam fontosnak tartott tényezőt, amely általában az érzékelhető igénytelenségre vezethető vissza. Nincs lendület sem a könyvtárakban, sem a közművelődés egyéb intézményeiben, a könyvhetek fokozatosan veszítették el ünnepi jellegüket, lettek színtelenek. Nem tartottuk azonban célravezetőnek erőltetni a dolgot, így nyugodt szívvel kijelenthetem, hogy a megyei programot igenis az olvasói igények alapján állítottuk össze.

— Örömmel látjuk, hogy a korábban Hajdú-Biharba rendszeresen ellátogató, a közelmúlt bűneinek feltárása nyomán kompromittálódott szerző, Berkesi András nincs a meghívottak között. Nem találtuk a névsorban Szilvási Lajost sem. Itt lesz azonban — nem először, sokadikára — Baranyi Ferenc. Szorosabb hajdú-bihari kötődései teszik indokolttá rendszeres szereplését?

— Baranyi Ferenc többször járt már Hajdú-Biharban, de Derecskére eddig még nem jutott el. Most tiszteletét teszi ott is. Úgy tapasztaltuk, hogy annak a zenés-verses komplex műsornak, amelyet Kassai Franciskával csinál,

megyeszerte nagy sikere van. Különösebb hajdú-bihari kötődései egyébként nincsenek.

— A helyi irodalom képviselőin kívül találkozhatnak az olvasók Cseres Tiborral, Csurka Istvánnal és Eörsi Istvánnal is. Mi szólt éppen az ő meghívásuk mellett?

— Olyan országos híró szerzőket igyekeztünk vendégül látni, akiknek könyvük jelenik meg a könyvhéten. Cseres Tibor műve Óseink kertje, Erdély, Eörsi István pedig Nem vagyok kikerics címmel lát napvilágot. Hallgattunk a Magyar Írószövetség sugallatára, Eörsit mint politikailag érdekes íróit is figyelmünkbe ajánlották. Ugyanez szólt Csurka István személye mellett, akinek közszereplései az utóbbi időben erőteljesen előtérbe kerültek, és ezen keresztül feltehetően irodalmi munkásságára is felhívták a figyelmet.

— Szegényesnek találjuk az előadóesteket. Egyedül N. Molnár Éva Karinthy-műsorát hirdeti a program. Több művészt nem sikerült megnyerni az ügynek?

— Varga Kata színművész jó előre jelezte szándékát. József Attila-műsorát szívesen meghallgatták volna több könyvtárban is. Ő azonban jelenleg Franciaországban tartózkodik, így nem jöhetett létre a találkozás.

— A hagyományos író-olvasó találkozók mellett lehetőséget biztosítanak néhány irodalmi műhely bemutatkozására is. Az Alföld folyóirat szerkesztőségi ankétjára, az Erdélyi Tükör-estre, a Partium Irodalmi Társaság estjére gondolok. Teljes körű listája ez a megyében működő irodalmi műhelyeknek?

— Az egyetemet is megkerestük, ott azonban arra hívatkoztak, hogy náluk most folynak a felvételek és vizsgaidőszak van, ezért a Debreceni Akadémiai Bizottsághoz irányítottak bennünket. A DAB-székház felújítás alatt áll, így ők is kénytelenek voltak lemondani a rendezvényekről. Annyi bizonyos, hogy a programok összeállításánál a jövőben újítanunk kell. Ki kell alakítanunk irodalom és közönség találkozásának a jelenleginél is változatosabb formáit.

97 kiadvány a kínálat

Huszonhárom kiadó kilencvenhét kiadvánnyal készül az ünnepi könyvhétre: a legtöbbel az idén is a legjelentősebbek, a Szépirodalmi és a Magvető. Utóbbi most is megjelenteti a múlt évi próza-, líra- és drámatermésről keresztmetszetet nyújtó antológiáit, a Körképet, a Rivaldát és a Szép verseket. E három könyv mellé néhány éve csatlakozott egy föltámasztott műhely, az Újhold-évkönyv évi kétszeri megjelenéssel. Első kötete elkészült, a második a téli

könyvvásárra várható. Elit olvasóközönség érdeklődésére tarthatnak számot Mészöly Miklós: Wimbledoni jácint, Szentkuthy Miklós: Cicero vándorévei és Orpheus visszatér, Esterházy Péter: Hrabal könyve, Kukorelly Endre: A Memória-part, valamint Tandori Dezső: A tizedik név. Walton Street című művei. Valószínűleg népszerű olvasmány lesz Jókai Anna: Mi ez az álom?, Moldova György: Az utolsó határ és Kolozsvári G. Emil: Villanások és összefüggések című regénye. A gyerekek kedvence, Lázár Ervin ezúttal A Franka Cirkusz történetéről mesél. Néhány a világirodalmi kínálatból: Garcia Marquez: Szerelem a kolera idején, Szolzsenyicin: Rákostály, Bohumil Hrabal: Harlekin milliói.

A megváltozott és kitágult politikai közérzethez alkalmazkodva feltűnő a kisebbségben élő szerzők számának nagymértékű gyarapodása az idén. Sütő András: Omló egek alatt, Visszavont remény (Szilágyi Domokos levelei Méliusz Józsefhez), Szócs Géza: Históriaiák a küszöb alól, Ferdinandy György: Furcsa, idegen szerelem, Vergődő szél (a kárpátaljai magyar irodalom antológiája), Határ Győző: A léleknek rengése, Márai Sándor: A gyertyák csonkig égnek és Napló 1943–1944. tartoznak ide.

Debrecen kiadója, a Csokonai két kötetet tervez: a Nyíró József-sorozat második részét, az Uz Bence című és Orbán Balázs: Sztambulról Szejkéig című művét. Két helyi szerzőt is köszönhetünk az ünnepi könyvhéten, Bálint Péter: Örvény és Fuga címmel regényt, Simon Zoltán pedig Az irodalom peremvidéke címmel tanulmányt írt.

A művek tekintélyes része az Alföldi Nyomdában nyert könyvformát (Iklódy János felvételei)

Pozderka Judit